

Täysistunto

Torstai 10.6.2021 klo 16.00—19.43

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yliopistolain 39 ja 40 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen ja ammattikorkeakoululain 14 ja 29 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 91/2021 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 5/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 5/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Risikko.

Keskustelu

19.17 **Paula Risikko kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässähän jatketaan aikaisempia niin sanottuja koronalakeja, ja totean vain tässä valiokunnan puheenjohtajana: ”Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Syksyn 2021 pandemiatilanteesta ei ole varmuutta. Jos tartuntatilanne pahenee syksyllä, se saattaa vaikuttaa korkeakoulujen edellytyksiin järjestää opetusta normaalisti ja myös heikentää opiskelijoiden opiskelu- ja harjoittelumahdollisuuksia.

Pandemiatilanne eri puolilla maailmaa vaihtelee. Syksyllä 2021 alkavan lukuvuoden aikana mahdollinen vaikea tartuntatilanne tulee todennäköisesti vaikuttamaan kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden mahdollisuuksiin saapua Suomeen ja aloittaa opinnot normaalilla aikataululla. Tämä voi aiheuttaa opiskelijoiden tarvetta lykätä opintojen aloittamista.

Korkeakoulut ovat koronapandemian vuoksi joutuneet toimimaan hyvin poikkeuksellisissa olosuhteissa, joissa tulevan toiminnan suunnittelu on vaikeaa. Pandemia-ajan etäopetus on kuormittanut opiskelijoita paljon, kun opetus on siirtynyt verkkoon. Moni opiskelija on kokenut tuen ja yhteisöllisyyden tuoman turvan vähentyneen.

Pitkittynyt korona-aika lisää tarvetta toteuttaa opetusta mahdollisimman normaalisti. Yhteisöllisyyteen on kiinnitettävä huomiota sekä opetuksessa että korkeakoulun muussa toiminnassa.

Valiokunta aikaisempaan mietintöönsä viitaten korostaa, että ehdotettujen säännösten mukaiset poikkeusmahdollisuudet opetuksen ja opintojen ohjauksen järjestämisvelvollisuuksiin on sidottu vallitsevasta epidemiatilanteesta johtuvaan esteeseen järjestää opetusta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

ja opintojen ohjausta laissa säädetyllä tavalla. Normaaliin opetukseen palataan heti, kun poikkeussäännösten mukaisia edellytyksiä poikkeusjärjestelyille ei ole.”

Eli hyväksymme muuttamattomana tämän esityksen. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Eloranta.

19.19 Eeva-Johanna Eloranta sd: Arvoisa puhemies! Tosiaankin tässä esityksessä ehdotetaan, että muutetaan tuota yliopistolakia ja ammattikorkeakoululakia, näitä väliaikaisia lakeja elikkä koronajatkvoja. Tosiaan kun epidemia edelleen jatkuu, on tärkeätä, että myöskin näitä väliaikaisia säännöksiä sitten jatketaan niin, että ne olisivat vielä koko ensi lukuvuoden voimassa elikkä sinne ensi vuoden heinäkuuhun saakka.

Elikkä nyt sitten opiskelijalla on mahdollisuus ilmoittautua poissaolevaksi ensimmäisenä lukuvuonna, jos on estynyt epidemiasyistä aloittamasta opiskeluaan esimerkiksi jonkun viranomais määräyksen tai muun takia. Eli tämä on tosi tärkeä asia opiskelijoille, ja tämä vaikuttaa sitten myöskin korkeakoulujen velvollisuuteen järjestää tutkintoon johtavia opintoja ja opintojen ohjausta, jos opiskelija ei pystyisi sitä säädetyssä tavoiteajassa suorittamaan, syynä nimenomaan nämä epidemiaan liittyvät syyt. Elikkä nämä viivästykset sitten otettaisiin opintojen etenemisessä huomioon, mikä liittyy myöskin opiskelijan opiskeluoikeuden jatkamiseen. Eli tärkeä asia opiskelijoille.

Tietenkin syy, miksi tämäkin koronajatko tarvitaan, on se, että ei ole mitään tietoa, millainen syksyn pandemiatilanne sitten on. Jos tilanne pahenee syksyllä, voi olla, että korkeakouluilla ei ole edellytykset kunnossa järjestää normaalisti opetusta eivätkä opiskelijat pysty normaalisti opiskelemaan tai harjoittelemaan. Tietenkin kaikki me toivotaan, että näitä ei syksyllä tarvita, mutta varmuudeksi ne on kuitenkin syytä täällä eduskunnassa säätää.

Vielä voisi todeta, että korkeakoulutkin ovat tämän koronapandemian vuoksi joutuneet hyvin poikkeuksellisissa olosuhteissa toimimaan ja on ollut hyvin vaikea suunnitella toimintaa ja tosiaan myöskin opiskelijoita etäopetus on kuormittanut todella paljon. Voi vain kuvitella, millaiselta tuntuu vaikka pienessä opiskelija-asunnossa etäyhteyksin opiskella vaikka kaukaa kotoa. Eli tosiaan sitä tukea ja yhteisöllisyyttä ovat monet opiskelijat kaivanneet, ja me valiokunnassa, niin kuin puheenjohtaja tuossa totesikin, toivotaan, että kiinnitetään siihen yhteisöllisyyteen huomiota.

Vielä ihan viimeiseksi: nämä tosiaan on sidottu pandemiatilanteeseen, elikkä näitä poikkeuksia käytetään vain silloin kun pandemiatilanne vaatii, elikkä ei jatketa niitä yhtään enempää kuin on välttämätöntä.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 91/2021 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.